

VETERINÀRIA

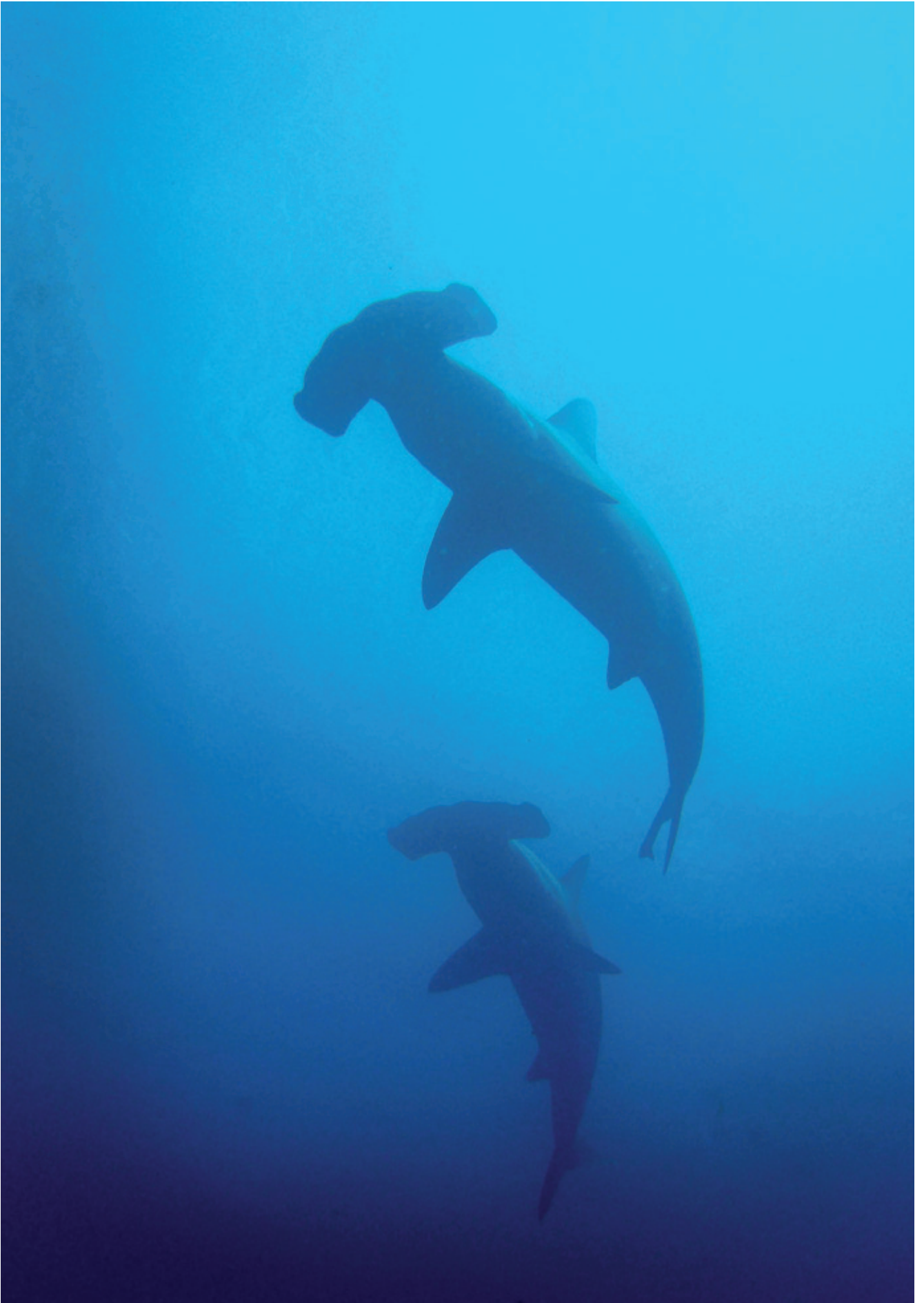

Ramon Garcia, reelegit president del Col·legi per als sis pròxims anys

Demanen un IVA del 10% per a tots els serveis veterinaris

El COVIB realitza sis jornades informatives a les Illes

La Junta de Govern rendeix comptes davant l'Assemblea General Ordinària

Cristina Pardo Gamundí. Col·legiada nº 374

editorial

sumari

- Avepa: Curs geriatria felina • 4
XIII Congrés d'Especialitats Veterinàries
- Seguretat Alimentària: Protecció a l'escorxador 5
- VSF: Projecte Curtcircuit 6
- Actualitat: Assemblea general ordinària 7
Col·lectiu de Jubilats
- Portada: Eleccions COVIB 2014 8
- Perfil col·legial: Àngela Dameto Zaforteza 11
- Actualitat • Art al COVIB 12
- Actualitat: IVA veterinari 14
- Actualitat • Obituari 15
- Actualitat: Taula rodona assegurances 16
- Cas clínic • Altes i baixes 17
- Els nostres centres veterinaris: 18
Hospital veterinari Canis Mallorca
- Hª de la veterinària 20
- Assessoria Jurídica 21
- Cas clínic: Resolució 22
- SEMILLA: Revisió de l'Scrapie ovi 23

Cap endavant

El passat 13 de març tingué lloc la votació que posava fi al procés electoral a tots els càrrecs de la junta de govern del COVIB. Des d'aquest moment, la institució disposa d'un nou equip directiu que haurà de fer front als reptes de la professió veterinària a les Illes Balears durant els propers 6 anys.

És, per tant, el moment de fer balanç de la feina feta per la junta que surt. La greu situació econòmica que hem viscut aquests darrers anys, amb les seves conseqüències sobre el nostre sector, amb grans retalls econòmics de les administracions a programes com el RIACIB o programes sanitaris ramaders, la disminució de la despesa dels propietaris en tractaments veterinaris i els acomiadaments de veterinaris, tant a l'empresa privada com al sector públic, sumat a l'increment de les situacions d'intrusisme professional, de competència deslleial i deontològiques, han condicionat de gran manera la feina de la junta, que ha dedicat grans esforços a intentar mitigar en gran part les repercussions en la professió i en els col·legiats i col·legiades de les Illes.

Però també s'han aconseguit fites importants que cal destacar: la creació de l'àrea tècnica del COVIB, amb la incorporació d'una veterinària i una auxiliar, que ha permès oferir als col·legiats un servei d'assessorament continu sobre temes professionals així com un desenvolupament notable de les activitats formatives, molt ben valorades pels membres. La posada en funcionament del programa de zoonosis, del conveni de triquina i de la identificació de cavalls de cria i de cria són també fites importants dutes a terme aquests anys, d'igual manera que la millora de la gestió col·legial i l'increment de la presència institucional a tots els nivells de la nostra comunitat autònoma.

El COVIB ha crescut, ha guanyat pes social. I tot fruit d'una feina dura i constant, i de la dedicació de molts de companys i companyes que han treballat moltes hores per al bé col·lectiu, en especial, la de tots els membres de la junta als qui, des d'aquestes pàgines, volem reconèixer i agrair la seva tasca. I aprofitem, en el començament d'aquesta nova etapa, per demanar a tots els membres de la institució la seva implicació en aquest nou projecte per assolir les fites que tots desitgem.

Edita: Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears (COVIB). **Direcció veterinària:** Francesc Solà. **Direcció periodística:** Joan Sans (Dirkom).

Consell editorial: Jesús Martínez, Lluís Riera, Jorge Cañellas, Marc Sánchez i Tomeu Martí. **Fotografia:** Jaime Reina.

Publicitat: COVIB (Cecilio Metelo, 14 2ºD - Tel: 971 71 30 49). **Impressió:** Gràfiques Planisi. **Dipòsit legal:** PM-495-2013

El Comitè de Redacció recorda als col·laboradors de la revista que poden utilitzar tant el català com el castellà en l'elaboració dels seus articles. Veterinària no es fa responsable ni s'identifica amb les opinions que els seus col·laboradors expressen a través dels treballs publicats. Reservats tots els drets. Prohibida la reproducció total o parcial de qualsevol informació gràfica o escrita per qualsevol mitjà sense el permís escrit del Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears.

Curs d'aproximació a la geriatria felina

Albert Lloret ofereix a Palma una interessant xerrada sobre la salut geriàtrica en moixos

El passat 22 de febrer va tenir lloc a l'Hotel Valparaíso Palace de Palma, en presència d'uns 60 manescals, la primera acció de formació continuada d'AVEPA d'enguany. Es tractava del curs d'aproximació a la geriatria felina, que va ser impartit per Albert Lloret, veterinarí de l'Hospital Veterinari de la Facultat de Veterinària de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), i en el qual es va fer una revisió general de l'abordatge del pacient geriàtric felí i de les seves principals patologies, centrant-se sobretot en els quadres d'anorèxia i aprimament, que solen ser les presentacions més habituals en aquests casos. Com sempre, la xerrada es va acompanyar de la presentació de diversos casos clínics com a part pràctica de la conferència.

XIII Congrés d'Especialitats Veterinàries a Bilbao

A finals d'abril (els dies 25 i 26) se celebrarà al Palau de Congressos Euskalduna el XIII Congrés d'especialitats veterinàries d'AVEPA, amb un

ample i variat programa científic. Igualment, com sol ser habitual, albergarà els pre-congressos de GRETCA (Grup d'Etologia i conducta animal) en la

seua tercera edició; GEA-endoscòpia; GEDA (Grup d'Especialistes en Dermatologia d'AVEPA) i el I Congrés de Neurologia 'Epilèpsia: Present i futur', del Grup de treball de Neurologia.

Protección de los animales en el matadero: formación y controles del aturrido

Considerando el requisito general del Reglamento (CE) 1099/2009, relativo a la protección de los animales en la matanza, de que durante el sacrificio de los animales no se les debe causar dolor, angustia o sufrimiento evitable, es importante que en los mataderos se efectúe un correcto aturdimiento que garantice la inconsciencia y la sensibilidad de los animales hasta su muerte.

Siendo muchos los factores que inciden en que se realice de forma correcta, quiero hacer hincapié en dos que a mi juicio son de primera importancia: la formación de todo el personal y la supervisión del aturrido que debe hacer el explotador del matadero.

En mi opinión es mucho más difícil la primera. Con arreglo a la normativa de mataderos el personal que manipula animales debe recibir la correspondiente formación y someterse a las correspondientes evaluaciones que garantizan su competencia. Y así se hace. Las empresas, las administraciones, los consultores, organizan cursos en los que se les aporta a estos trabajadores un determinado cúmulo de conocimientos sobre fisiología, comportamiento, manejo de animales, y de equipos, supervisión del aturrido, signos de vida, etc. El personal recibe esta formación y debe aplicar en su práctica diaria todos los conocimientos adquiridos.

Dudas que plantea la formación: ¿Recibir un curso de 5, 10, o 20 horas es suficiente para cambiar malas prácticas? ¿Es suficiente con aportar los conocimientos que se dan en estos cursos? ¿Por ejemplo una persona que opina que las exigencias de bienestar animal actuales son “ideas extremistas, radicales”, se le puede modificar su actitud con un curso de estos? (estas personas existen: doy fe). Sinceramente, me parece difícil.

Propuesta: es imprescindible que en los cursos y en las actitudes de todos los que trabajamos con animales (consultores, profesores, directivos, encargados de producción, inspectores, responsables de las administraciones, etc.) se transmita que la protección de los animales es un valor de nuestra sociedad “en el que creemos” y no sólo una exigencia de una legislación extraña a nuestra cultura. Si no somos capaces de transmitir está

idea gastaremos dinero y tiempo en formación, pero de poco servirá.

Pero como la formación es una apuesta a largo plazo, hay que actuar con eficacia en la supervisión de las prácticas del aturrido. El Reglamento 1099/2009, requiere que el operador adopte y aplique procedimientos normalizados de trabajo, controles y supervisiones respecto al aturrido.

Lo cierto es que hay que leer muchas veces el reglamento, y aun así no queda claro, para entender cuantos controles hay que efectuar, en qué puntos de la línea de sacrificio, cuantos animales controlar, todos o sólo una muestra, que indicadores usar, si se admite un porcentaje de fallos en el aturrido o no, cuales son los factores de riesgo a los que hace mención. ¿Es admisible que algún animal de vez en cuando “parezca” que no está completamente inconsciente?

Por fortuna, aunque con lentitud, la maquinaria UE va trabajando. Para ayudar a resolver estas dudas es muy útil echar un vistazo a Opinión Científica de EFSA titulada “procedimientos de monitorización en mataderos de bovino” (EFSA Journal, 2013; 11 (12):3460), en la que se proponen indicadores y protocolos de muestreo para desarrollar procedimientos de supervisión en mataderos para bovinos sacrificados por pistola de perno cautivo. Aunque sólo se refiere al sacrificio de esta especie y por este método, su lectura es muy esclarecedora, por lo que la recomiendo a todos aquellos con responsabilidades en este campo.

Guillermo Cubero Martín
Presidente de AVESA (2003-2008)

Curs de retoc fotogràfic

breu

Un grapat de col·legiats assistiren a mitjans de març al curs d'iniciació al programa de retoc d'imatges 'Photoshop' que impartí el fotògraf que col·labora amb el COVIB, Jaime Reina. L'autor de moltes de les precioses fotos que il·lustren aquestes pàgines trimestre rere trimestre oferí als assistents els seus bastos coneixements sobre la matèria. L'objectiu del curs era el de familiaritzar l'alumne amb una eina de grans possibilitats, com és el programa Photoshop, per poder millorar un arxiu fotogràfic amb opcions com el reenquadrament, la clonació, els ajustaments de nivells i corbes, filtres, enfocaments...

La compra pública de alimentos con criterios sociales y ambientales tendrá que esperar...

El pasado 12 de marzo, se debatió, votó y tumbó la proposición no de ley (PNL) sobre contratación pública de proximidad. La propuesta pretendía orientar la compra de alimentos desde las administraciones públicas hacia un sistema más justo y local, elaborando un Plan de Contratación Pública Alimentaria de proximidad que complementara y ampliara el existente Plan de Contratación Pública Verde que se aprobó en Consejo de Ministros en 2008.

La noticia ha sido recibida con decepción por las organizaciones que han impulsado la campaña Cortocircuito: VSF Justicia Alimentaria Global, COAG y CEAPA, que se preguntan qué intereses defiende el grupo popular que le han llevado a oponerse de manera frontal a una propuesta con el aval social que ésta presenta y que goza del apoyo de la mayoría de los grupos parlamentarios.

Más de 50 organizaciones han sumado sus esfuerzos para llevar esta proposición al congreso, las asociaciones de madres y padres, sindicatos agrarios, ecologistas, consumidores y ONGs llevaban un año esperando que el congreso se pronunciara sobre la propuesta que, podría haber supuesto un importante impulso para los mercados locales, la generación de empleo y el mantenimiento del sector agrario en el estado, además de asegurar

una alimentación sana en las instituciones públicas del estado español, tales como escuelas y hospitales.

De haberse aprobado, la PNL habría supuesto un importante paso para asegurar el futuro de la agricultura y la alimentación en el estado español. El sector de la restauración colectiva destina

X 1 ALIMENTACIÓN
SANA, CERCANA Y JUSTA

entre 2.000 y 3.000 millones de euros, si este monto se invirtiera en producto local, hubiera significado un gran empujón para el sector agrario.

La proposición ha sido rechazada sin enmiendas y sin debate previo con las organizaciones que impulsan la campaña

Cortocircuito, que han sido recibidas por la mayoría de grupos parlamentarios pero que no han conseguido que el grupo parlamentario popular les recibiera tal y cómo habían solicitado.

El grupo popular ha argumentado que hay que esperar a trasponer la directiva europea. Una directiva que, lejos de ser un problema, ya establece de manera clara que los estados miembros deben orientar sus compras públicas con criterios sociales y ambientales, algunos grupos han interpretado este argumento como una excusa y una muestra clara de la falta de voluntad política.

La nota positiva, según VSF, COAG y CEAPA, ha sido el apoyo del resto de grupos parlamentarios a la PNL que abre la puerta para la compra pública con criterio de proximidad en las comunidades autónomas donde gobiernan. Las organizaciones esperan que estos grupos actúen de forma coherente e inicien acciones por la compra pública proximidad en el ámbito de sus competencias autonómicas, como en el caso de Catalunya, donde ya ha sido registrada en el Parlament una propuesta de resolución por la compra pública alimentaria de proximidad, así mismo el grupo socialista que ha mostrado su apoyo a la propuesta tendrá la oportunidad de poner en práctica lo dicho en las CCAA donde está gobernando.

#NOALTIP, injust y antidemocràtic

El passat 26 de març, organitzacions socials i sindicals lliuraren una carta a les seus de la Comissió Europea a Madrid i Barcelona destinada a Francisco Fonseca Morillo, director de la Representació Permanent, sumant-se així a la campanya internacional en oposició a les negociacions comercials que tenen lloc de forma antidemocràtica i a esquena de la societat.

El Tractat Transatlàntic de Comerç i Inversions entre la Unió Europea i els

Estats Units (TTIP) suscita una creixent oposició a banda i banda de l'Atlàntic. Grups de la societat civil de la Unió Europea i dels EUA han expressat la seva preocupació per una possible eliminació de salvaguardes i la degradació de normes i regulacions en matèria social, laboral, alimentària, mediambiental, sanitària i energètica. S'albira una retallada generalitzada dels drets fonamentals de la població i un poder d'influència sense precedents per a les grans corporacions. El TTIP permetria als inversors reclamar indemnitzacions com a resultat de regulacions, lleis, nor-

matives o altres decisions governamentals que tinguin l'efecte de reduir les seves oportunitats de lucre. Com que gairebé totes les mesures de l'administració poden ajustar-se a aquesta definició, les polítiques públiques han estat objecte de demandes inversor-Estat en tot el món.

Segons les filtracions de documents "secrets", en l'àmbit de la salut i de l'educació pública, el Tractat reforçaria la liberalització dels mercats de serveis, és a dir, una major privatització dels serveis públics, tot i que una àmplia majoria de la població s'oposa rotundament a això.

La Junta de Govern rendeix comptes davant l'Assemblea General del Covib

Una trentena de col·legiats acudiren el 19 de març a la convocatòria de l'Assemblea General de Col·legiats, a la seu del COMIB, en la que l'anterior equip de govern rendí comptes sobre l'exercici 2013. Hi foren presents els membres d'aquella Junta i el nou equip. L'anterior secretari, Jesús Martínez, llegí l'acta de la sessió de l'any passat, la memòria d'activitats i els comptes de 2013 i el pressupost

per a 2014. Tots els punts foren aprovats, si bé en els dos darrers s'emeteren dos vots en contra i alguna abstenció.

L'any passat se concediren totes les beques que se demanaren (58), per un import total de 17.868,38 euros, just dues més que en 2012 (56) i el major número des de sempre. Per altra banda, 2013 registrà un total de 40 altes col·legials per 22 baixes, i el número total de

veterinaris col·legiats a dia 31 de desembre era de 559, la xifra més alta mai registrada. Es destacà també que el passat any el COVIB reduí la quota col·legial mensual dels 16,87 euros a 0 € per mor de l'actual conjuntura a tots aquells que acreditessin trobar-se en situació d'atur o de baixa per malaltia, resolent-se favorablement un total de 32 peticions. Ramon Garcia avançà al final de l'Assemblea que aquesta mesura també serà adoptada enguany pel Consejo en relació a la part de la quota que li correspon (11,72€), amb el que la col·legiació pot costar 0€ a tots aquells que justifiquin qualsevol de les dues situacions. Per altra banda, el president es referí al saldo desfavorable de 5.349,96 euros, resultant de la minva d'ingressos en la partida d'impresos oficials o dels interessos financers.

En el torn de preguntes es parlà del decret de Ràbia, de la postura del Col·legi davant la Llei del Medicament, de l'activació de la recerca del local col·legial, de la proliferació de denúncies i expedients oberts a veterinaris o falsos manescals davant la Justícia o el COVIB per infracció del codi deontològic professional, entre altres assumptes.

7

col·lectiu de jubilats

Misa en sufragio de los Veterinarios fallecidos

El pasado día 6 de febrero, el Colectivo de Veterinarios Jubilados de Baleares, celebró, como es ya tradicional, su primera

actividad del presente curso, acudiendo a una Misa celebrada en la Cripta de la Parroquial Iglesia de San Sebastián, acto que gozó de una elevada asistencia de miembros y familiares. Finalizada la Misa, y como es también costumbre, se reunieron en un restaurante cercano, debatiendo durante la comida las posibles actividades a celebrar durante el primer semestre de 2014.

Ramon Garcia, reelegit president del COVIB

Inicia la seva tercera etapa al capdavant de la institució renovant la Junta de Govern i amb l'ambició de complir una sèrie d'objectius i de finalitzar projectes en benefici de la professió i el col·lectiu veterinari

Ramon Garcia ha estat elegit president del COVIB en el transcurs de les eleccions que se celebraren el passat dia 11 de març a la seu del Col·legi, a Palma. D'aquesta manera, Garcia comença la que serà la seva tercera etapa al capdavant de la institució, una etapa que inicià fa 12 anys i que l'ha portat a consolidar i professionalitzar una entitat formada actualment per 593 col·legiats (entre ells 29 jubilats) i que compta amb 6 treballadors propis. Per això, Garcia s'ha envoltat d'un equip de confiança, que continuarà amb la feina feta per l'anterior Junta, incorporant, això sí, una sèrie de cares noves que aportaran aire fresc.

Margarita González passarà de ser vocal a secretària de la Junta. Continuaran també Jorge Cañellas (vocal d'èquids) i Tolo Palou (vocal de ramaderia i medi

ambient i actual vicepresident) i s'han sumat al periple dos nous vocals, Estrella Sintes i Vicenç Busquets, a més d'Àlícia Ruiz com a vicesecretària.

Les eleccions transcorregueren sense incidències de cap tipus, votant un 13 per cent dels col·legiats censats, una xifra acceptable tenint en compte que tan sols hi concorria una sola candidatura. Ramon Garcia valorà molt positivament aquest fet: "Agraeixo a la gent que hagi fet l'esforç d'acostar-se fins el Col·legi, entre setmana, un matí, a donar el suport a la nostra feina. Farem tot el possible per retornar aquesta confiança".

El president explicà que "en el darrer tram de l'anterior legislatura se donaren una sèrie de factors que ens obligaren a deixar a l'aire o a pausar algunes de les propostes que teníem damunt la taula.

La duresa dels retalls en matèria de sanitat animal, l'increment de les denúncies en casos de competència deslleial i infraccions del codi deontològic, o la pujada de l'IVA en els serveis veterinaris, sense oblidar la correcta implantació de la futura Llei de Col·legis Professionals, de propera aprovació, concentraren molts dels nostres esforços i no ens permeteren dur endavant iniciatives previstes com la potenciació de la figura del veterinari d'explotació, fer realitat la nova seu social, la implantació de nous canals virtuals de comunicació interna, l'impuls d'un projecte concret per a la sanitat animal a la Comunitat Autònoma, la reclamació de la gestió i la racionalització del medicament veterinari, entre d'altres". "Tota aquesta activitat —afegí Garcia— se compaginarà amb la que hem vingut desenvolupant en els darrers sis anys i sobre la qual hem rebut molt bona resposta per part dels col·legiats".

Ramon Garcia Janer (47 anys) és llicenciat en Veterinària per la UAB, diplomant en Sanitat per l'Escola Nacional de Sanitat, postgrau en Seguretat Alimentària per la UAB i màster en Ciències Mèdiques i de la Salut per la UIB. Ha desenvolupat la seva activitat professional en el camp de la Salut Pública i la Seguretat alimentària així com en el sector ramader; tant en activitats clíniques i preventives com en denominacions de qualitat. Actualment és responsable del control de zoonosis a la Direcció General de Salut Pública i Consum del Govern de les Illes Balears des de 2006. També és conseller del Consell General de Col·legis Veterinaris d'Espanya i secretari de la Xarxa Espanyola d'Identificació d'Animals de Companyia (REIAC) des de 2012.

La nova Junta de Govern

**Margarita
González
Valle**

Inca, 17 de setembre de 1978
Col·legiada n° 649

Llicenciada en Veterinària per la Universitat de Còrdova (1996-2001) i en Ciència i Tecnologia dels Aliments (2001-2003).

Ha realitzat auditories sanitàries i anàlisis microbiològiques d'aliments i aigües a Bio-control i actualment fa inspeccions higiènico-sanitàries per a la Conselleria de Salut.

**Jorge
Cañellas
Llabrés**

Palma, 23 d'octubre de 1965
Col·legiat n° 424

Llicenciat en Veterinària per la Universitat de Saragossa (1984-1989) i Postgrau en Estudis Equins a la Universitat de Dublín.

És el Veterinari oficial de Son Pardo i de l'Hipòdrom de Manacor i tota la seva trajectòria professional ha estat lligada al món del cavall. Fundador d'EQvet.

**Tolo
Palou
Aguiló**

Sóller, 2 d'agost de 1973
Col·legiat n° 521

Llicenciat en Veterinària per la Universitat de Saragossa (1991-1996).

Ha desenvolupat sempre la seva feina com a manescal de camp, al principi fent campanyes de sanejament de l'lbabsa, i després com a veterinari de l'ADS del Camp Mallorquí.

**Alicia
Ruiz
Terreros**

Palma de Mallorca, 30 d'octubre de 1988
Col·legiada n° 944

Llicenciada en Veterinària per la Universitat de Santiago. Facultat Veterinària Lugo (2006-2012)

Exerceix com a veterinària clínica de petits al Servei Veterinari Andratx. També treballa per a l'Associació de Criadors de Bestiar Boví de Raça Mallorquina.

**Estrella
Sintés
Pons**

Maó, 29 d'abril de 1963
Col·legiada n° 318

Llicenciada en Veterinària per la Universitat de Saragossa (1981-1986)

Trajectòria sempre lligada a la clínica de petits animals, és co-títular de la Clínica Veterinària Pérez Sintés CB, a Ciutadella. Sempre en contínua formació, és assídua a cursos i congressos veterinaris.

**Vicenç
Busquets
Castanyer**

Palma de Mallorca, 6 de febrer de 1962
Col·legiat n° 428

Llicenciat en Veterinària per la Universitat de Saragossa (1985-1990).

Va ser secretari del Covib sota la presidència de Bartomeu Anguera entre 1996 i 2002. Treballa com a veterinari clínic de petits animals i és el titular de la CV s'Indioteria des de 1994.

La nova Junta pren possessió

Autoritats, col·legues, família i amics acompanyen l'equip de govern del Col·legi en un emotiu acte

10

Treballar espatlla amb espatlla en moments complicats potencia inevitablement l'estima personal i professional entre dues o més persones. La creació de vincles d'amistat és una conseqüència de fer feina en equip amb respecte per assolir un objectiu comú, superant les traves i dificultats que sorgeixen. Això és, més o manco, el que passa cada sis anys a la junta de govern del Col·legi, un grup de professionals que fan feina junts per uns objectius comuns, seus i de tot un col·lectiu. S'equivoquen, encerten, estan d'acord, debaten... però sempre amb la mateixa intenció a l'horitzó, el bé comú de la professió veterinària. A Ramon Garcia li sobrevingué un moment d'aquests durant l'acte de presa de possessió del seu càrrec, el passat 28 de març, i s'emocionà. Hagué d'interrompre el seu discurs uns segons, davant l'aplaudiment dels assistents, després d'agrair els antics membres de la Junta la seva dedicació durant els darrers anys. L'antic secretari, Jesús Martínez, s'acomiajava de 12 anys de feina col·legial en el seu darrer acte oficial, i Ramon Garcia li va voler transme-

tre la seva gratitud, igual que a Curro Rigo o a Toni Marí. D'altres, com Margarita González, Jorge Cañellas o Tolo Palou, continuen a la Junta, que ha incorporat nous efectius com Estrella Sintes, Alícia Ruiz i Vicens Busquets. Per a ells, antics i nous, i també pel propi president, el que aguanta el pes de la responsabilitat, va ser l'acte de presa de possessió, una espècie d'homenatge institucional a la seva feina. Hi assistiren familiars, amics, companys i representants institucionals de l'àmbit públic i privat.

L'acte va tenir lloc el passat 28 de març al Casal Sollieric de Palma, i va ser clausurat per la directora general de

Medi Rural i Marí del Govern Balear, Margaret Mercadal, en nom del conseller Biel Company. Hi varen ser presents per part de les institucions autonòmiques i locals, el director general de Salut Pública i Farmàcia, Luis Rafael Santiso, i la regidora de Sanitat i Consum de l'Ajuntament de Palma, Rosa Llobera. També hi assistí una nodrida representació del Consell General de Col·legis Veterinaris d'Espanya, encapçalada pel seu president, Juan José Badiola, així com representants del Seprona, i de diverses entitats dels àmbits agrari i sanitari relacionades amb la veterinària. Després dels parlaments es serví un càtering.

Àngela Dameto Zaforteza

Entre cavalls, 'pirouettes' i ral·lis

En una altra vida no m'importaria ser cavall i viure a Son Sureda, la clínica equina que fa dos anys va obrir Àngela Dameto (Palma, 1983) a la finca del mateix nom situada a Manacor i propietat de la seva família. Quarterades i quarterades de bosc mediterrani que alberguen un centre veterinari per a èquids completament equipat i modern i, a l'hora, projecte culminat d'una veterinària que des de ben petita es veia curant animals al camp. Procedent d'una família històricament lligada a la ruralia, Àngela Dameto va poder estudiar allò que tenia tan clar quan tan sols comptava amb 6 anys d'edat. Vivia a Palma però passava llargues temporades a la finca familiar, situada a Manacor; entre cans, cavalls i ovelles, moments que, sens dubte, marcaren fortament les seves aficions i els seus desitjos de futur. Aquests passaven inevitablement per emigrar i així ho va fer amb 17 anys per cursar COU a Madrid. Després, amb un any de bagatge fora de l'Illa, començà la carrera. Estudià a les facultats de València, Madrid i Bolònia, lloc en el qual es tragué la carrera.

Durant aquell cinquè any en una universitat de reconegut prestigi en reproducció equina a nivell europeu, compaginà els estudis teòrics amb les pràctiques en neonatologia i reproducció a la clínica universitària, un fet decisiu que definí el que havia de ser el seu futur professional. Realitzà estades bimestrals a centres de Suècia, Irlanda o Itàlia i acabà fent l'internat en el Centre Policlínic Veterinari Raspeig d'Alacant. En aquest temps adquirí un ventall de coneixements i, sobretot, la seguretat suficient com per embarcar-se tota sola en allò que originàriament tenia en

ment: obrir una clínica equina a Mallorca. Així mateix, en aquells mesos coneixent clíniques i hospitals aquí i allà anà dissenyant el seu centre, agafant algunes idees, descartant-ne d'altres... amb una idea més o manco definida. Tot li serví. Convertí un dels edificis de la finca en el seu quarter general, amb 8 quadres més

a l'loire, normalment en companyia "perquè són animals amb un fort component social", manifesta. Recorda la veterinària que un dels primers elements que adquirí va ser un remolc: "A Mallorca, en comparació amb altres llocs en els que havia estat, els propietaris de cavalls no estaven avesats a deixar el cavall a la clínica; Preferien que jo anés a casa seva, a les quadres, per tractar els animals, però a mi me resulta molt més pràctic fer-ho aquí. I en aquest sentit vaig anar treballant fins que la gent, comprensiva, va canviar el xip. Ara fins i tot tenim pupilatges permanents a Son Sureda".

Els cavalls, baldament pugui parèixer el contrari, no són l'única cosa en la vida d'Àngela Dameto. Si no ens ha mentit, la veterinària és una gran aficionada a la dansa, una disciplina que practica des de que era una nina, que la relaxa, que se li dóna força bé i que encara avui en dia realitza. També és una gran aficionada a viatjar i conèixer món, un 'hobby' que ha deixat un poc de banda d'ençà que obrí Son Sureda per una evident falta de temps. I, vist el seu currículum, és una notable co-pilot de ral·lis, dirigint la conducció de son pare, Fernando Dameto, des de 2006. En les seves vitrines figuren un campionat d'Espanya de ral·lis i també un de Balears. A més, conserva les diferents amistats que ha anat cultivant amb els anys i li agrada divertir-se quan la feina li ho permet, que no és massa sovint. Per fortuna, emperò, va tenir bon ull a l'hora de triar la seva professió, la Veterinària, una feina que li apassiona i a la que, de ben segur, dedicarà totes les seves ganes, que no són poques.

dues paridores, i també amb un reduït laboratori en el qual es refugia -i dormir per fer guàrdia en determinats casos d'urgència en els que ha de romandre pendent de qualche èquid. És en aquesta estada on té la major part de la feina clínica (medicina interna, còlics, coixeses, diagnòstic per imatge, reproducció, neonatologia...) i on passa més temps amb els seus pacients. A més, si d'alguna cosa pot presumir Son Sureda és d'espai amb què compta perquè els animals passegin

El Col·legi pren el pols als clínics

12

El COVIB organitza sis jornades informatives entre Mallorca, Menorca i Eivissa sobre identificació, moviments de mascotes a països tercers i responsabilitat i deontologia professional, entre altres assumptes

Posar al dia els col·legiats sobre les moltes novetats que afecten la tasca del col·lectiu veterinari i de la pròpia institució. Aquest era l'objectiu bàsic de cada una de les sis jornades informatives que el COVIB organitzà per febrer i març a diferents localitats de les Illes. Ramon Garcia i Amanda Figuerola, president i tècnica del Col·legi respectivament, es reuniren entre el 6 de febrer i el 5 de març amb diferents veterinaris clínics a Manacor, Inca, Es Mercadal, Eivissa i Palma (2 vegades) i feren diverses exposicions. Tres eren els assumptes que hi havia sobre la taula: les novetats sobre la compra de microxips i dels formularis d'identificació, els canvis burocràtics que han de conèixer els propietaris d'animals de companyia que visiten països de fora de la UE amb ells i, finalment, els dife-

rents tipus de responsabilitat que tenen els professionals en el seu exercici diari i els problemes que pot provocar el seu desconeixement o ignorància. Les preguntes i el debat es deixaren per al final.

La primera part de la xerrada, a càrrec del president, era una explicació sobre el Procés d'Identificació d'Animals de Companyia, que gestiona el COVIB, i la seva mutació des de 1999 (quan la identificació començà a ser obligatòria) fins el moment actual. En tot aquest temps, el Registre ha aconseguit ser una eina fiable i seriosa i, sobretot, aporta dades reals i de qualitat sobre el cens de mascotes a la Comunitat Balear. Insistí Garcia que ha estat la feina desenvolupada en els darrers anys el que ha permès la detecció i solució de molts problemes i convertir-ho en el que és ara.

Després explicà els canvis introduïts fa uns mesos, quan es separà la venda de microxips de la gestió i de la compra de formularis. Des de l'1 de novembre, els col·legiats compren els microxips al mateix preu que el COVIB els paga als proveïdors. El sistema se concep perquè, amb el temps, siguin els propis veterinaris autoritzats els que introdueixin de manera telemàtica tota la informació corresponent als animals de companyia.

Amanda Figuerola agafà el torn de paraula i passà a detallar tota una sèrie d'informacions relatives al moviment internacional d'animals de companyia a (o des de) països tercers. Donà a conèixer el protocol necessari i la documentació que el propietari de l'animal ha de complir i emplenar per fer aquests moviments, i insistí en què ni veterinari

ni Col·legi han de fer res en aquest sentit, tan sols conèixer-ho, i que amb aquesta nova normativa el veterinari s'estalvia uns tràmits que abans, en alguns cas, resultaven pesats.

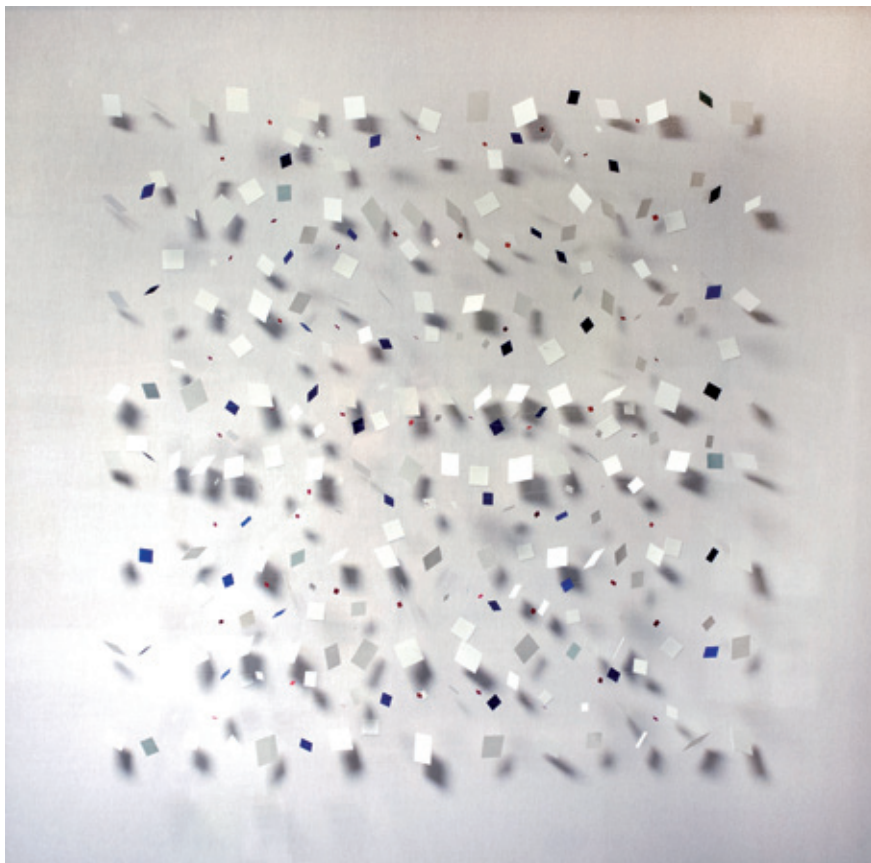
En la darrera intervenció, el president enumerà les diferents responsabilitats del veterinari (civil, penal, administrativa i deontològica) i donà a conèixer que en el transcurs dels darrers mesos s'ha produït un notable increment de les reclamacions contra veterinaris. Repassà Garcia els errors més habituals que es produeixen en la professió i insistí en la conveniència de traslladar al Col·legi qualsevol problema que es tingui, desaconsellant la actuació per iniciativa i conveniència pròpia. A més, Ramon Garcia donà a conèixer en detall el funcionament de la Comissió Deontològica del Col·legi, amb els tipus d'infraccions que tracta i els procediments de funcionament que segueix. En

els 2 primers mesos d'enguany el COVIB ha rebut 4 denúncies contra veterinaris. El passat any, el total de denúncies varen ser 11, mentre que per 2012 i 2011 foren 8 i 6, respectivament.

Finalment, Ramon Garcia abordà altres qüestions que conformen els moviments del Col·legi en el moment actual, com la nova Norma de la Ràbia que està en procés de negociació i que, avançant, recollirà la prohibició de vacunar cans que no duguin xip; la repetició de la campanya de riscos laborals, ja l'any que ve; una pròxima xerrada sobre residus sanitaris pel mes d'abril, o la necessitat de consensuar una postura del col·lectiu davant la necessitat o no d'impulsar una nova regulació de centres veterinaris. En acabar, el president es posà a disposició de tots els col·legiats per escoltar les seves propostes i opinions i tractar de resoldre dubtes.

h2>art al COVIB

Robert Ferrer duu el seu abstracte al Col·legi

Una obra de grans dimensions de l'artista resident a Mallorca Robert Ferrer i Martorell (València, 1978) ha romàs exposada a l'entrada de la seu del COVIB el primer trimestre d'enguany. Diuen els entesos que l'obra de Ferrer gira al voltant al transcurs del temps, amb petits elements blancs o de color que suren a l'espai creant una mena de moviment. La crítica ha arribat a qualificar algunes de les seves exposicions com "summament interessants, imaginatives, sensibles i exquisidament elaborades". L'artista ha exposat des de 2007 a la Galeria Mediterrània (Palma), Joan Oliver 'Maneu' (Palma), Can Prunera (Sóller), Giart (Girona), Palau de la Música (València), Lina Davidov (París), Imaginart (Barcelona), entre altres, i també ha pres part en infinitat d'exposicions col·lectives. Ha guanyat el primer premi 'Art Jove' (2008); el primer premi d'escultura Manolo Valdés, a València, i d'Arts Plàstiques Rei en Jaume de Calvià (2009); obtingué l'accessit Premi de Pintura Fundació Barceló (2010), etc.

Demanen que l'IVA sigui del 10% per a tots els serveis veterinaris

‘La Izquierda Plural’ registrà en la Càmera una proposició no de llei en la que sol·licitava una reducció de la càrrega de l'IVA; el col·lectiu veterinari n'espera resposta

10% d'IVA per “garantir el benestar dels animals de companyia i la salut pública en general d'animals i persones”.

Ja per setembre del passat any, el Grup Socialista del Congrés registrà una Proposició No de Llei que recollia les recomanacions del Consell General de Col·legis Veterinaris i de l'Associació de Veterinaris Espanyols Especialistes en

S'estén la preocupació entre el col·lectiu veterinari espanyol pels efectes de la pujada impositiva, que ha provocat una baixada de les consultes d'un 30% en any i mig

La Izquierda Plural (IU-ICV-CHA) registrà a començaments de febrer en el Congrés dels Diputats una proposició no de llei en la que demanava al Govern que reduís al 10% l'IVA de tots els serveis veterinaris, després que l'1 de setembre de 2012 se produís una pujada del 8 al 21% per a la majoria d'activitats veterinàries. Aquesta iniciativa se suma a la realitzada pel PSOE el passat any. El Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears (COVIB) espera que els responsables polítics facin un exercici de responsabilitat i agafin consciència de les greus implicacions sanitàries i socials que la pujada indiscriminada de l'IVA està provocant en l'àmbit de la salut pública.

De fet, els col·legis veterinaris d'Espanya han xifrat en un 30% el descens de les visites dels particulars a les clíniques vete-

rinàries des de l'1 de setembre de 2012, amb la conseqüent minva en el control de determinades malalties zoonòtiques com la ràbia, la hidatidiosi, la leishmaniosi o la sarna, per només citar-ne algunes. També preocupa l'elevat descens de cirurgies d'esterilització que s'ha registrat en aquest període, considerades fonamentals per controlar la natalitat i reduir les taxes d'abandonaments. El Consell Oficial de Col·legis Veterinaris d'Espanya criticà fortament la mesura fiscal en el seu moment, argumentant que considerava l'atenció a animals de companyia com un “luxu”, amb les greus conseqüències que d'això es podien derivar.

La iniciativa demana equiparar els serveis clínics veterinaris a empreses ramaderes (que no es venen afectades) i a particulars dins del tram reduït del

Petits Animals, en el sentit de recuperar l'IVA reduït per a les activitats de les clíniques de petits animals i la vacunació obligatòria de ràbia després de l'aparició del cas de Toledo, després de 10 anys.

El col·lectiu veterinari duu mesos intentant pressionar les institucions per activar una reducció en els gravàmens als serveis clínics i retornar a una imposició reduïda, la mateixa en la que es mantingueren metges, estomatòlegs o odontòlegs. Els clínics han vist fortament afectada la seva activitat de negoci a causa d'aquest increment de l'IVA. Els propietaris de clíniques decidiren, en la seva majoria, aplicar aquestes pujades en els preus dels seus serveis, un fet que, evidentment els ha encarat i, en molts de casos, ha provocat un descens d'entre un 20 i un 30% en els seus ingressos.

El COVIB reivindica el reconeixement del professional veterinari

Ramon Garcia es reuní a finals d'any junt amb el president del Col·legi d'Apotecaris, Antoni Real, amb el conseller de Salut, Martí Sansaloni, i el director general de Gestió Econòmica i Farmàcia, César Vicente

El passat dia 16 de desembre el president del COVIB juntament amb el president del Col·legi Oficial de Farmacèutics de les Illes Balears i el vocal d'Administracions d'aquesta entitat, es va reunir amb el conseller de Salut, Martí Sansaloni i el director general de Gestió Econòmica i Farmàcia, César Vicente, a la seu de la Conselleria de Salut. El motiu fou reivindicar el reconeixement dels professionals sanitaris veterinaris i farmacèutics de Salut Pública, i tornar a impulsar el reconeixement al dret de la carrera professional sanitària tal i com estableix la Llei 33/2011, de 4 d'octubre, General de Salut Pública, per al personal que desenvolupa les seves tasques en aquest àmbit. Al mateix temps, també es va sol·licitar el suport de l'administració sanitària autonòmica en el si del Consell Interterritorial de Salut respecte a la creació de les especialitats de salut pública comunitària, tant veterinària com farmacèutica, dins el Sistema Nacional de Salut, que a dia d'avui s'està plantejant pel part del Ministeri de Sanitat i que és una reivindicació històrica de la Organització Col·legial Espanyola.

Altres qüestions que s'abordaren varen ser la visió del col·lectiu veterinari sobre la modificació de la Llei del Medicament i Productes Sanitaris (qüestió sobre la qual se mantindran imminents reunions) i sobre la necessitat de regular normativament els establiments sanitaris veterinaris.

A la reunió, i aprofitant la presència de 4 apotecaris, el president del COVIB va mostrar el malestar del col·lectiu respecte de la modificació de la Llei del Medicament i Productes Sanitaris, que

manté la comercialització majoritària dels medicaments veterinaris en establiments no sanitaris, amb un control bastant deficient, i que a més a més, ha obert noves vies de venda dels medicaments sense prescripció a establiments minoristes de venda d'animals. El president va reivindicar aquesta possibilitat per als establiments veterinaris, com una garantia de bon maneig i control de la traçabilitat. Al respecte s'acordà mantenir properes reunions per avançar en aquest objectiu.

S'acordà que abans de l'estiu el col·lectiu veterinari balear debatrà la necessitat o no de regular els establiments sanitaris veterinaris i donarà una resposta unitària a l'Administració

En el darrer punt de la reunió es va parlar de la necessitat de regular normativament els establiments sanitaris veterinaris. Al respecte, i entenent des del COVIB que aquesta qüestió precisa d'un ampli debat per part del col·lectiu veterinari, es va acordar que abans de l'estiu d'enguany es plantejaria aquesta situació entre els col·legiats i es donaria la resposta a l'Administració.

Obituari

Lluís Catasús Capellades

Des de la revista del COVIB volem recordar al nostre company Lluís Catasús, que malauradament el passat 25 de febrer ens va deixar abans d'hora. En Lluís va ser membre de la comissió deontològica, i compartí amb molts de nosaltres espais de treball i agradables trobades.

Nat a Barcelona en el 1963, va arribar a Mallorca tot acabat la seva carrera, i es va fer nostre, instal·lant-se i formant la seva família a l'illa. D'inici va treballar un curt temps al laboratori de l'Ibabsa i també com a expert en l'elaboració de dietes de pinsos pel ramat, però va ser com a manescal de camp on va exercir gran part de la seva tasca professional, arribant a ser molt apreciat pels ramaders i convertint-se en un gran coneixedor dels indrets de la ruralia mallorquina. Els darrers anys també es va dedicar a tasques administratives relacionades amb la ramaderia a l'empresa Fogai-ba de la Conselleria d'Agricultura.

En Lluís ens deixa el record d'un home senzill, bona persona, amic proper, amè contador d'històries, excel·lent professional i treballador; i amb gran sentit de justícia. Tots els que el vàrem conèixer hem sofert plegats la seva malaltia, compartint amb la seva família els moments tan difícils dels darrers mesos.

Diuen que les alegries, quan es comparteixen, s'engrandeixen encara més, i amb en Lluís conformaren un món de bons moments, records inesborrables i amics compartits, que també donen fe del que va ser la seva bona companyia. Ara sols ens queda confiar en què, tal com diu el cantautor Facundo Cabral, "no hi ha mort, hi ha mudança", i que ell ens espera, com sempre, amable i proper, a la darrera estada.

Tomeu Martí

16

El COVIB organitza una taula rodona sobre assegurances veterinàries en col·laboració amb metges i odontòlegs

Obrir un debat per conèixer diferents punts de vista sobre les assegurances en l'àmbit veterinari era, en essència, l'objectiu que perseguia la taula rodona que el passat 4 de febrer organitzà a Palma el Col·legi Oficial de Veterinaris de les

Illes Balears. L'acte comptà amb la participació dels presidents del Col·legi Oficial de Dentistes de les Illes Balears, Guillem Roser; i del Col·legi Oficial de Metges de les Illes Balears, Antoni Bennàssar; a més de la del veterinari Jaume Roig. El

president del COVIB, Ramon Garcia, introduí la xerrada.

Els presidents de dentistes i metges aportaren els testimonis des de l'experiència que els seus respectius col·lectius han tingut en aquest assumpte (no gaire positiva), mentre que Jaume Roig realitzà una exposició sobre el que poden aportar les assegurances al negoci, amb el suggeridor títol 'Assegurances veterinàries: amenaça o aliança?'.

Roig resumí l'estructura de costos i marges de beneficis de l'activitat veterinària i mostrà la influència que els diferents models d'assegurances poden tenir en aquest aspecte. Igualment, defensà que la possibilitat de tenir més clients que ofereixen les asseguradores no pot compensar econòmicament els descomptes que exigeixen i senyalà que és partidari de contractar-les en exclusiva per una eventualitat que no es pot assumir.

Presentado por Servetmòbil

Ortuñez, Amparo^{1,2} · Verde, Maite² · Serra, Catalina¹

Contacto: aortuneznavarro@yahoo.es

¹ Servetmòbil. Servicio de dermatología y alergía.

² Servicio Diagnóstico Veterinario Dermatología. Universidad Zaragoza

Foto 1

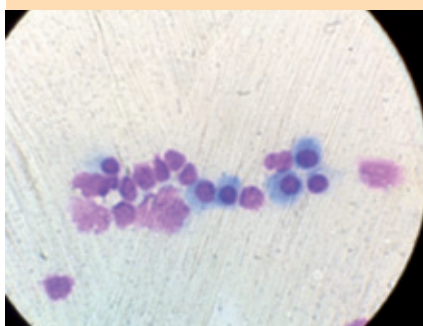

Foto 2

Presentamos el caso de un gato que apenas se movía y con molestias al caminar. Se trataba de un **gato de campo, adulto joven**, de raza común europea, macho sin esterilizar; que los propietarios habían adoptado recientemente. No había recibido ninguna vacuna, ni había sido desparasitado internamente ni externamente. No convivía con otras mascotas, ni animales de granja y los propietarios no presentaban lesiones que hiciesen sospechar de algún proceso zoonótico.

En la **exploración física** el paciente presentaba un buen estado

corporal y normalidad en sus mucosas; la temperatura corporal y la auscultación cardiorrespiratoria resultó ser normal. Se detectó una linfadenopatía moderada en los ganglios poplíteos.

En la **exploración dermatológica** se observó una hinchazón de color azulado con pequeñas áreas hemorrágicas (**Foto 1**) de consistencia blanda, indolora a la palpación, que afectaba a todas las almohadillas metatarsianas centrales y a una metacarpiana central. Se realizó una **citología mediante PAF**, obteniéndose una muestra con las características que se aprecian en la **Foto 2**.

¿Cuál es el patrón citológico?

¿Cuál es el patrón dermatológico clínico?

¿Cuál es el diagnóstico diferencial clínico?

¿Qué pruebas realizarías a continuación?

¿Qué tratamientos se pueden aplicar?

Resolució a la pàgina 22

Altes:

973 Claudia Vich Cortés

Des de l'1 de desembre de 2013

974 Ignasi Borràs Tudurí

Des de l'1 de desembre de 2013

975 Wolfram Reinhold Heissenberg

Des de l'1 de desembre de 2013

976 Jesús Mellado Sánchez

Des de l'1 de desembre de 2013

977 Romina Sofía Ferrer Baer

Des de l'1 de gener de 2014

978 Ana Isabel González Molina

Des de l'1 de gener de 2014

979 Amalia Cacénave Álvarez

Des de l'1 de gener de 2014

980 Patricia Francisca Riera Oliver

Des de l'1 de gener de 2014

981 Elena Desoi Ros

Des de l'1 de gener de 2014

982 Blanca Herrán Arnáiz

Des de l'1 de febrer de 2014

983 Julia Stommel

Des de l'1 de febrer de 2014

984 Mireia Parets Barrios

Des de l'1 de febrer de 2014

985 Andrea Lateur Bibiloni

Des de l'1 de març de 2014

Baixes:

729 - Sara Báez Seara

Des del 31 de desembre de 2013

902 - Lucia Vicens Zanoquera

Des del 20 de desembre de 2013

492 - Juan Andreu Mulet

Des del 30 de gener de 2014

669 - Jaime Auñón Mayans

Des del 9 de febrer de 2014

914 - Laura Pol Català

Des del 17 de febrer de 2014

Alta Centres Veterinaris:

Centre Veterinari Las Columnas

Plaça García Orell, 14 baixos. Palma

Títular: **Agustín Álvarez Català**

Animaux (Centre Veterinari)

Carrer d'es Reg, s/n. Binissalem

Títular: **Margarita Vachiano Pons**

Clínica Veterinària Can Picafort

Passeig Colon, 77 A. Can Picafort

Títular: **Joan Oliver Porquer**

Clínica Veterinària Amics C.B

Escola Nacional, 41A. Son Ferriol-Palma

Títulars: **Loreto Martí Burgos**

Eduardo Gramalles Pascual

Centre Veterinari (Consultori)

Plaça Major, 21. Campanet

Títular: **Susana Dure Vigne**

The Animal Dharma

Clínica Veterinària

C/ Joan Alcover, 121 baixos. Inca

Títular: **Marta Gallego Torres**

Baixa:

Consultori Veterinari F. J. Crende

C/ Ronda Oeste, 50. Portocristo

Títular: **Francisco Javier Crende**

Casanegra

Voleu que els vostres col·legues coneguin com i on feis feina? Si estau interessats en que la vostra clínica surti a la revista **VETERINÀRIA**, no heu de fer res més que posar-vos en contacte amb el Col·legi mitjançant la pàgina web www.covib.org

Hospital veterinari Canis Mallorca

No sabrem mai, ni tal volta ho podem intuir, què pensaria Lluís Maria Pomar si aixequés el cap i veiés en què s'ha convertit la clínica que obrí fa més de 50 anys. El que sí, per ventura, podem figurar-nos és que estaria orgullós de la feina que allà s'hi duu a terme perquè, en essència, hi trobam el mateix tracte, la mateixa professionalitat, la mateixa preparació i el mateix objectiu que la Clínica Canis de tota la vida. Just amb una diferència molt accentuada: les enormes possibilitats que obre un hospital en comparació a una clínica. L'Hospital funciona les 24 hores del dia els 365 dies de l'any. Pere Pujol i Lluís Riera s'han embarcat, juntament amb la resta de l'equip, en un projecte ambiciós

sense límits que ara ja és una realitat. L'Hospital Veterinari Canis Mallorca atengué els seus primers clients a començaments de febrer, després d'una mudança brutal i, sobretot, de varis anys de projectes, obres i preocupacions. Ara, amb una mescla estranya de fatiga i il·lusió, Pere Pujol i Lluís Riera, només miren cap endavant. Això sí, de moment l'antiga Clínica roman oberta per no fer un trasllat tan sobtat i anar informant progressivament els clients d'un canvi que, segurament, serà ben rebut per tothom.

Ubicat a la zona de cas Capiscol, entre la part de darrere de l'antiga presó de Palma i el centre Ocimax, i ben devora del Col·legi Públic que dona nom a la zona, l'Hospital

Fitxa

Nom de la Clínica:
Hospital Veterinari Canis Mallorca.

Titular de la clínica:
Pedro Pujol i Lluís Riera.

Adreça:
C/ Agnès de Pacs nº12, Palma de Mallorca.
Telèfon: 971 732 100. www.canismallorca.es

Teniu obert des de: Febrer de 2014.

Equip humà que conforma la clínica:
10 veterinaris, 8 auxiliars i 1 administratiu.

Equip tècnic: 6 sales de consulta, una de Rx, una d'ecografia, laboratori, prequiròfan, sala d'endoscòpia, 3 quiròfans, 4 sales d'hospitalització (cans, moixos, infecciosos i exòtics), ressonància magnètica MRIVETs, sala de rehabilitació, biblioteca i sala de conferències.

Especialitats: Servei d'urgències, hospitalització i cures intensives 24 hores, traumatologia i cirurgia general, aparell cardiorrespiratori, oftalmologia, neurologia i ressonància magnètica MRIVETs, endoscòpia, ecografia i ecocardiografia i animals exòtics.

ocupa un nou edifici de tres plantes i 1.500 m². Luminós, modern i avantguardista, de línies senzilles i sòbries, és obra de l'arquitecte Esteve Torres. Situat en un lloc amb no massa vivenda al voltant, l'aparcament no representa a priori un problema per als clients de Canis. De fet, és un clar avantatge respecte la seva anterior ubicació. No obstant, en un descarat exercici de previsió, que denota també l'ambició del seu projecte, Pujol i Riera han decidit dur part de la seva activitat al soterrani, on s'hi troba un espaiós aparcament des del qual s'accedeix a la resta de l'hospital, però també una sala hospitalització d'animals exòtics i la ressonància magnètica (de Miguel Omaña). A la planta baixa, diàfana i lluminosa, hi ha la recepció, la tenda, les sales d'espera separades per a cans i moixos, les sis consultes, la sala de Rajos X, d'ecografia, rehabilitació, tres sales d'hospitalització per a cans, moixos i infecciosos i una ampla terrassa per al passeig dels animals hospitalitzats. A la primera planta hi trobam el prequiròfan, la sala d'endoscòpia, sala d'esterilització, 3 quiròfans, la zona de descans amb cuina, menjador, 2 habitacions, 2 vestidors, els despatxos d'administració i de feina, la sala de reunions i biblioteca i la sala de conferències en la que en un futur esperen desenvolupar tot tipus d'activitats formatives. Canis ha estat equipat amb unes modernes instal·lacions amb les tecnologies més avantguardistes possibilitant, per posar un exemple, la realització d'un ample ventall d'exàmens complementaris en el seu laboratori, a més de treballar amb diferents centres per realitzar una sèrie de proves sanguínies i tissulars requerides per motius tècnics.

Expliquen Pujol i Riera que han volgut crear un lloc de feina adaptat a les seves necessitats i a les dels seus clients i pacients. "Hem intentat crear un centre punter i de referència en unes instal·lacions modernes, amples i còmodes, i sobre un gran equip humà d'especialistes i especialitats veterinàries, per a poder col·laborar amb la resta de veterinaris i clíniques de Mallorca que així ho requereixin", explica Riera. Pere Pujol afegeix que "l'hospital neix seguint les passes i experiència de més de 50 anys d'història de la Clínica Canis i amb la intenció de donar un millor servei i de major qualitat tant a les nostres mascotes com als seus propietaris i poder col·laborar amb veterinaris i centres veterinaris en aquelles especialitats i serveis que així ho requereixin".

Capítulo 17. La larga transición hacia los Mataderos Municipales en Baleares

Comentaba en la penúltima revista colegial (Nº 58), que la construcción de mataderos como edificios destinados única y exclusivamente al sacrificio de animales de abasto para el consumo público no se impuso en Baleares hasta finales del siglo XVIII. Con tal finalidad empezó a construirse en 1776 en Palma el primer edificio definido como Matadero, en los Huertos del “Bordell”, zona entonces situada en el área que hoy conocemos como Plaza del Condado de Rosellón, ocupada en la actualidad por unos aparcamientos públicos y parte del Mercado del Olivar.

El sistema imperante en la fase previa a la fecha antes citada, consistía en la combinación de locales para venta de carne, las “carnicerías”, acompañados de corrales adecuados para alojar temporalmente los animales que se iban a sacrificar y la dotación de medios suficientes para proceder al sacrificio, desuello y eviscerado de los mismos.

Ya desde el siglo XIII puede localizarse documentación en los archivos municipales, que registra la existencia de este tipo de actividades en la capital del que se denominaría Reino de Mallorca, y posteriormente en otros municipios con una concentración humana destacada.

Como hecho novedoso, ya más adelante, (siglo XVI) debe mencionarse, que aparece en Baleares un nuevo complejo mixto, originado inicialmente por la presencia de una carnicería, con sacrificio

propio para abastecer a sus clientes y a la que se van agregando otras carnicerías progresivamente, que también sacrifican y venden sus animales en los mismos locales y que al final, debido a este crecimiento, el conjunto se convierte en una instalación sobre la que el propio municipio debe iniciar su regulación, cercando los terrenos, que eran propiedad del Real Patrimonio, y adaptando los mismos a la normativa municipal y su conformación, al incremento de la actividad que la demanda de la población exigía.

Tal fue el caso de la denominada *Carnisseria d'amunt o major*, registrada ya en 1235, y situada en el denominado *Carrer de la Carnisseria* lindante con la actual plaza de Coll de Palma, que acabó convirtiéndose el 15 de abril de 1628, en el primer Matadero de la Ciudad de Palma, tal como consta, en el Libro de Súplicas de la *Universitat* de 1625 a 1636, del Archivo General Histórico de Mallorca y que abarcaba toda la plaza antes mencionada.

De acuerdo con el Catastro de 1576, el cercado de estos terrenos disponía de dos puertas principales de entrada, donde se hallaban los escudos de la Ciudad, tallados en piedra, que daban acceso a los puntos de sacrificio de animales y venta de carne y una tercera puerta para la entrada de ganado a los corrales.

Junto a este cercado, se levantaba la *Casa o Sala de l'ofici de carnisseres*, sede del Gremio de Carniceros, en cuyo interior podían verse sus escudos gremiales,

esculpidos en relieve sobre piedra, en el que figuraban un buey con un perro de presa y un cuchillo, y la inscripción de 1597, supuesta fecha de construcción del local, y los nombres de Miguel Ripoll y Mateo Gallart, “*sobreposats*” y Nadal Mateu, “*clavari*”.

Este gremio, uno de los más antiguos de Mallorca, documentado ya en el siglo XIV, disponía en la Casa antes citada de una capilla u oratorio y tenía por patrono a San Bartolomé, imagen a la que honraba el gremio en sus celebraciones.

La incapacidad de mantener una higiene adecuada y la vejez del local de este matadero dieron lugar a que en el siglo XVIII, en 1763 concretamente, el Ayuntamiento se planteara por primera vez la posibilidad de su traslado a otro lugar; realizándose el mismo en 1778, una vez finalizadas las obras del nuevo Matadero, ubicado en los Huertos del “Bordell”.

El 9 de enero de 1780, el Ayuntamiento aprobó el derribo del edificio, previo informe del Almotacén (*Mostassaf*) y de la Comisión de Obras, y el 18 de noviembre del mismo año acordó definitivamente el inmediato derribo de los locales de la Carnicería, ya que amenazaban ruina.

¿Qué podemos hacer en caso de que un cliente, después de realizarle un servicio clínico veterinario, deje el animal en la clínica y se desentienda de él? ¿Tiene el veterinario alguna obligación con respecto al animal?

Podemos empezar la exposición asegurando a qué no está obligado. Efectivamente, una vez curado el animal, el veterinario no está obligado a quedarse con él y cuidarlo de forma permanente, cuidado que sólo será exigible mientras se encuentre bajo su custodia. Esto es obvio, pero lo que no lo es tanto es cómo debe el veterinario apartarse del animal que le ha sido entregado, depositado contra su voluntad.

En anteriores ocasiones hemos aconsejado a los profesionales de la veterinaria aplicar, además de los principios éticos que son propios de la profesión, un principio general que en Derecho permite salvaguardarse de las consecuencias no queridas de sus actos. Se trata de aquel que recomienda que, ante situaciones especiales, extrañas o anómalas, se tenga un comportamiento prudente, especialmente cauteloso, lo que en Derecho se denomina la diligencia de "un buen padre de familia".

Cuando, como es el caso, no existe una concreta norma en el ordenamiento jurídico que regule, prevea un tratamiento jurídico a una situación concreta, siempre debe actuarse con esa diligencia, como lo haría un buen padre de familia, es decir, con sentido común, con lealtad, honradez y por supuesto una especial atención a los hechos y a los actos.

En este sentido, y para acreditar la importancia de este principio, queremos destacar que nuestro Código Civil (artículo 1903), al hablar de la responsabilidad que nace fuera del contrato (extracontractual), establece que cuando se sigue una diligencia exigente, superior a la simple diligencia media, cesa la responsabilidad extracontractual ("La responsabilidad de que trata este artículo cesará cuando las personas en él mencionadas prueben que emplearon toda la diligencia de un buen padre de familia para prevenir el daño").

El supuesto que se nos plantea no tiene una regulación legal específica, no

hay ninguna norma que regule qué obligaciones tiene un veterinario ante el abandono de un animal por parte de su propietario o poseedor en la clínica, ni tampoco la forma en que debe proceder en tales casos.

Entendemos que para tal ocasión, el veterinario debe actuar con la diligencia exigible a un buen padre de familia, por lo que el comportamiento correcto sería el siguiente:

1º.- Conseguir, en la medida que sea posible, una prueba de que el animal ha sido abandonado por su propietario en su clínica. Ya sea mediante una declaración escrita del propietario (lo que sin duda no será fácil), o mediante el testimonio de alguna de las personas presentes en ese momento. Se trata de acreditar el abandono, tener pruebas ante un posible cambio de criterio (o sin razón) del propietario y no pueda reprochar al veterinario la actuación que llevará a cabo ante ese abandono.

**Los veterinarios
deben aplicar en sus
actos un
comportamiento
prudente ante
situaciones extrañas,
especiales o anómalas**

2º.- De no conseguirse esa prueba (por ejemplo, porque el animal es dejado en la clínica para su tratamiento y el propietario no vuelve a aparecer por la misma), el veterinario debe intentar, por todos los medios (telefónico, correo electrónico, fax, etc.), contactar con el propietario del animal, de tal forma y manera que de una forma u otra se pueda interpretar, él y el testigo (por ejemplo, un compañero o un auxiliar, o un cliente de

confianza) que la intención del propietario ha sido la de abandonar el animal.

3º.- Una vez que se ha constatado el abandono (o cuando menos acreditado el extremo esencial de que el veterinario ha hecho todo lo que se encontraba a su alcance para contactar con el propietario y asegurarse del abandono), lo adecuado es que el veterinario ponga en conocimiento del Servicio de Acogida competente del Ayuntamiento (o de la Administración de que se trate, según los casos) el abandono producido, debiéndose iniciar a partir de aquí el procedimiento previsto en los artículos 29 y siguientes de la Ley 1/1992, de 8 de abril, de la CAIB, de Protección de animales y Plantas, entendiendo por nuestra parte la aplicación, de forma analógica al caso que nos ocupa, de lo prevenido en el artículo 35 de dicha norma, al establecer que: "1. Quien encontrara un animal vagabundo o abandonado deberá entregarlo al Servicio de Acogimiento del municipio donde estuviera el animal, el cual le dará cobijo durante quince días a efectos de devolución a su propietario. Al mismo tiempo manifestará su deseo o no de quedárselo en propiedad si no apareciera su propietario".

4º.- Lógicamente, al Servicio de Acogimiento se le deberá informar de cómo se han producido los hechos, y facilitar los datos del propietario para que se puedan cumplimentar los pasos que la referida Ley prevé.

Entendemos que con esta forma de proceder el veterinario habrá actuado diligentemente, cumpliendo sus obligaciones éticas y quedará cubierto ante posibles responsabilidades de futuro.

Si bien la consulta trata de posibles obligaciones, que no de derechos, no queremos cerrar esta consulta sin advertir del derecho que tiene el veterinario de reclamar al propietario que lo ha abandonado todos los gastos que el tratamiento o posteriores cuidados le han podido ocasionar.

¿Cuál es el patrón citológico?

Se observan células de forma oval, núcleo excéntrico y citoplasma intensamente basófilo, compatibles con células plasmáticas, y células redondeadas, con núcleo redondo compatibles con linfocitos.

Se trata de un patrón inflamatorio linfoplasmocitario. La inflamación linfoplasmocitaria prácticamente sólo se observa en la pododermatitis plasmocítica felina.

¿Cuál es el patrón dermatológico clínico?

Patrón nodular con afección de múltiples almohadillas.

¿Cuál es el diagnóstico diferencial?

Estamos ante un patrón clínico nodular con afección de varias almohadillas metatarsales y metacarpales, que se acompaña de una citología característica de inflamación plasmocítica. Por lo que es prácticamente patognomónico de una pododermatitis plasmocítica felina. Sin embargo, para establecer el diagnóstico definitivo, es necesario realizar un estudio histopatológico de una biopsia de piel.

Aunque poco probable en este caso, existen otros procesos que se podrían incluir en el listado de diagnóstico diferencial

- **Pododermatitis plasmocitaria.**
- **Complejo de granuloma eosinofílico.** Puede manifestarse únicamente afectando las almohadillas.
- **Pododermatitis irritativa de contacto.** Posible al estar más afectadas las almohadillas centrales y tratarse de un gato de exterior; pero sería más probable que presentase úlceras o zonas de piel levantadas.
- **Hipersensibilidad a la picadura de mosquitos**
- **Granuloma bacteriano, fúngico o parasitario** como los producidos por Leishmania. Suele tratarse de granulomas únicos. Respecto leishmaniosis, existen casos descritos de dermatosis nodulares aunque ninguno con afección exclusiva de las almohadillas.
- **Neoplasia.** Como linfoma, plasmacitoma, adenocarcinoma metastásico. Si bien, suele tratarse de lesiones únicas.
- **Herpesvirus felino o calicivirus.** Es más frecuente que las lesiones sean de tipo ulcerativo, por lo que no corres-

ponde con las lesiones observadas en este caso.

- **Pénfigo foliáceo.** El cuadro suele presentar aspecto más descamativo, y, por otra parte, resulta raro que no aparezcan afectadas o, bien otras zonas cutáneas, o las uñas.
- **Reacciones cutáneas a fármacos.** Muy improbable porque no había recibido ningún tratamiento previo.

¿Qué pruebas realizarías a continuación?

Aunque el caso era muy sugestivo de pododermatitis plasmocítica, para confirmar la hipótesis se realizó hemograma completo, proteinograma sérico, serología frente a FLeV-FIV y biopsia de las lesiones (bajo anestesia general), tomando 3 muestras mediante trocar de 6 mm diámetro.

El **hemograma** fue normal. En el **proteinograma** se observó una hipergammaglobulinemia.

Ante un caso de pododermatitis plasmocítica siempre tenemos que comprobar **los títulos serológicos de Leucemia e Inmunodeficiencia**, ya que un alto porcentaje de los casos descritos, han sido FIV positivos. Nuestro paciente resultó ser positivo a la Leucemia y negativo a FIV.

El resultado de la **histopatología** reveló un patrón nodular con un infiltrado compuesto mayoritariamente por células plasmáticas (**Foto 1**).

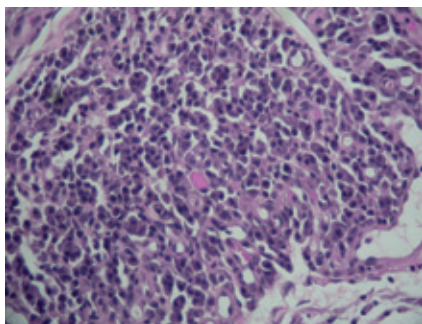

Foto 1. Densa infiltración inflamatoria dérmica compuesta predominantemente por células plasmáticas, neutrófilos y, en menor cantidad, por células histiocíticas (Univet. Barcelona)

En función de todos estos datos, establecimos un **diagnóstico definitivo de Pododermatitis plasmocítica**.

¿Qué tratamientos están descritos?

El tratamiento de elección, que es el que instauramos en este caso, se realiza con doxiciclina a 10 mg/kg cada 24 horas durante 40 días. Otras opciones que se han utilizado incluyen glucocorticoides,

antibióticos, cirugía, o bien clorambucilo. Pero, el más efectivo hasta el momento se consigue mediante doxiciclina.

En nuestro caso, a los 30 días, las almohadillas ya habían alcanzado prácticamente la normalidad (**Foto 2**).

Se repitió el proteinograma a los dos meses, pero todavía no se había normalizado.

Foto 2

Discusión

La pododermatitis plasmocítica es una enfermedad poco frecuente en gatos y muy rara en perros, cuya patogénesis es desconocida. Debido al infiltrado predominantemente plasmocítico, la frecuente hipergammaglobulinemia y la respuesta a la terapia inmunomoduladora, sugiere un origen inmuno-mediado.

No se observa predilección sexual ni racial. La mayoría de los pacientes presentan una inflamación asintomática de varias almohadillas. También pueden aparecer nódulos y úlceras. Aunque se trata de un problema dermatológico, muchas veces el motivo de la consulta no es la piel sino problemas de apoyo o de desplazamiento. La relación de la enfermedad con el estatus de FIV/FLeV es controvertido.

En algunos casos se han descrito, simultáneamente, la presencia de estomatitis plasmocítica, amiloidosis renal o glomerulonefritis inmunomediada. Existen dos casos descritos con una inflamación plasmocitaria de la trufa concurrentemente a una pododermatitis plasmocítica y recientemente se han descrito dos casos de dermatitis nasal plasmocítica sin pododermatitis plasmocítica en Europa.

Guaguere et al proponen que la pododermatitis plasmocítica es un patrón de reacción que puede responder a múltiples causas, incluidas las infecciosas. Sin embargo, aunque se han realizado diversos estudios para identificar la posible implicación microorganismos que respondiesen a la doxiciclina, hasta el momento no se han detectado.

Revisió informativa de l'Scrapie oví: detectats els dos primers casos d'Scrapie atípic a les Illes

L'Scrapie és una malaltia infecciosa neurodegenerativa que pertany al grup de les EETs (*Encefalopaties Espongiformes Transmissibles*), que afecta a ovelles i cabres, es caracteritza per canvis vacuolars en el sistema nerviós central causats per l'acumulació d'una forma anòmla (PrP_{sc}) cel·lular de prions naturals (PrP_c), i que arriba a afectar fins i tot els teixits linforeticulars. El gen que codifica els prions presenta una sèrie de variacions que s'associen a la presentació de l'Scrapie. No obstant això, s'ha comprovat que alguns animals amb genotips considerats resistent a l'Scrapie clàssic pateixen també la malaltia, concretament la nova variant que s'ha denominat *Scrapie atípic* ⁽¹⁾. Aquesta variant és distinta a l'Scrapie clàssic en part de la seva simptomatologia i epidemiologia, destacant com a punts diferencials que a la variant atípica hi ha absència de pruija sense alteracions de la llana, amb símptomes nerviosos menys aparents, i que els prions PrP_{sc} tenen més presència al cervell en lloc de la típica zona de l'òbex del tronc encefàlic propi de la resta d'EETs. A més, l'Scrapie atípic sol afectar a 1 o 2 animals del ramat i amb edats superiors als 5 anys. La seva via de transmissió encara està en estudi, no ocorre igual a l'Scrapie clàssic, on la via oral per conta-

minació de placentes i ingestió de llet d'animals afectats és la principal forma de transmissió ⁽²⁾. La nova variant és també coneguda com la *Nor 98*, ja que es va descriure per primera vegada a Noruega a l'any 1998. Més endavant, la vigilància activa ha reportat l'aparició de gran quantitat de casos de *Nor 98* a Amèrica del Nord i Europa ⁽¹⁾⁽³⁾.

Darrers cinc anys

Dins l'àmbit de la vigilància activa d'Scrapie a Espanya, els programes anuals de vigilància i control ⁽⁸⁾ tipifiquen un mostreig aleatori anual de subpoblacions, mitjançant els quals s'han investigat al *Laboratori de SEMILLA* en els últims 5 anys un total de 653 mostres de bestiar oví i 144 de bestiar cabrum de les nostres Illes. I ha estat al mostreig del passat mes de gener, quan s'han detectat els dos primers casos d'ovins positius a EETs, un de l'illa de Mallorca i l'altre a Menorca, que posteriorment foren confirmats com *Scrapie atípic* pel *Laboratori de Referència Nacional LCV d'Algete*. La detecció d'aquests positius està en consonància amb la resta de comunitats autònomes, en que s'han localitzat focus d'Scrapie (clàssic i/o atípic) a la pràctica totalitat d'elles, a més de confirmar la tendència dels últims anys a nivell nacional, que

indica que el nombre de casos d'Scrapie atípic supera als casos d'Scrapie clàssic, encara no detectat a les nostres Illes, posant de manifest la importància de la tasca continuada de vigilància activa d'aquesta malaltia.

Respecte a la transmissió de l'Scrapie, al contrari que les EEB (*Encefalopaties E. Bovines*), no s'ha demostrat científicament que l'ésser humà es contagiï per contacte o per consum de carn i llet. Les estrictes mesures d'eradicació en els focus d'Scrapie s'han aprovat sobre la possibilitat teòrica que l'EEB s'hi hagi introduït a l'espècie ovina camuflada en forma d'Scrapie amb el conseqüent risc degut al seu caràcter transmissible a l'home ⁽⁴⁾.

Diagnòstic laboratorial

Existeixen diferents mètodes ràpids al mercat que estan autoritzats per al diagnòstic genèric d'EETs i que inicialment s'autoritzaren just per al diagnòstic de les EEBs. Tots ells es basen en la detecció de la proteïna priònica PrP_{sc} de mostres post-mortem del sistema nerviós, concretament en talls de la zona de l'òbex del tronc encefàlic, on caldria esperar una concentració superior. Dels mètodes autoritzats per diagnosticar les EETs, cal explicar que no tots són igualment sensibles per a la detecció de l'Scrapie atípic a la zona de l'òbex, sent l'*Elisa TeSeE*, l'assaig utilitzat pel *Laboratori de SEMILLA*, un dels que han demostrat més sensibilitat ⁽⁶⁾⁽⁷⁾. Aquesta detecció preliminar, que no distingeix el tipus d'EET, s'ha de comprovar al *Laboratori de Referència Nacional* mitjançant altres proves, entre les quals s'hi troba el *Western Blott diferencial*, que diferencia l'Scrapie atípic de la resta d'EETs. Malgrat els esforços d'investigadors i al desenvolupament d'algunes tècniques prometedores (ex: *PMCA*, *Protein Misfolding Cyclic Amplification*) ⁽⁷⁾, el repte de la utilització d'assaigs en mostres d'animals vius encara continua pendent.

(*) Per conèixer la bibliografia: consultiu amb els autors.

**Antònia Pujol, tècnica veterinària,
i Tomeu Martí, responsable tècnic del
Laboratori de Sanitat Animal de Semilla**

Un seguro que cuida de su futuro

15%
DESCUENTO
Hasta el 30
de junio de 2014

Nuevas **COBERTURAS EXCLUSIVAS A.M.A.**

- ✓ Servicio de Manitas para pequeñas reparaciones
- ✓ Servicio de Manitas Tecnológico
- ✓ Y disfrute también de nuestro servicio de Asistencia Informática

Porque su negocio también es cosa nuestra

A.M.A. PALMA DE MALLORCA Barón de Pinopar, 10 Tel. **971 71 49 82** pmallorca@amaseguros.com

LA CONFIANZA ES MUTUAL
www.amaseguros.com 902 30 30 10

